

Este un nume sonor în comunitatea universitară medicală. A instruit generații și generații de medici sanitari, care merg în teritoriu și inițiază populația, oferindu-i o educație sanitară de rigoare.

Născut la 6 iunie 1943, în comuna Scumpia, Fălești, într-o familie de țărani gospodari, Grigore Friptuleac își începe studiile la vârsta de 6 ani. A absolvit școala medie de cultură generală din satul natal, în 1959.

În perioada 1961-1964 își face studiile la Școala de Bază de Medicină din Chișinău, absolvind-o cu mențiune. Grație acestui fapt, obține dreptul de a fi admis fără examene, ca și alți absolvenți eminenți, la Institutul de Medicină din Chișinău, facultatea de Igienă și Sanitarie (ulterior numită Medicină Preventivă, apoi Sănătate Publică). Dornic de a învăța, se integrează cu multă străduință în marea familie studentescă. Reușește să-și facă studiile cu succes și concomitent, să lucreze în calitate de asistent medical în secția chirurgie infantilă de urgență (alături de academicianul Natalia Gheorghiu, de tinerii chirurghi Eva Gudumac, Boris Curajos, Nicolae Șavga, Petru Moroz etc.) la Spitalul Republican de Copii.

Absolvind facultatea în 1970, i se propune postul de asistent universitar la catedra de Igienă generală a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. S-a integrat reușit în procesul didactic și metodic. Concomitent, activează fructuos în cercetarea științifică cu tema „Caracteristica fiziologo-igienică a lucrătorilor din legumicultură în câmp deschis”, pe care o susține în 1979 și obține gradul de doctor în medicină.

Între anii 1973-77 activează prin cumul în calitate de medic-șef sanitar al Ștabului Republican al Detașamentului Studențesc din Republica Moldova.

Pe parcursul anilor 1978-81, pe lângă lucrul de bază, a prestat munca deloc ușoară de redactor științific netitular la editura Cartea Moldovenească și a redactat circa 25 de cărți din seria „Medicina pentru toți”. În următorii 4 ani, dl Grigore Friptuleac activează prin cumul ca redactor științific la redacția principală a Enciclopediei Moldovei, unde a contribuit considerabil la editarea „Enciclopediei medicale populare” (Chișinău, 1984, 650 p.).

Disponând de abilități metodice și didactice, în perioada 1981-1988, își exercită obligațiile de șef de studii la catedra Igienă generală.

Din 01.02.88 este transferat la catedra de Igienă a facultății Medicină Preventivă, unde este ales prin concurs în postul de conferențiar universitar.

Din 1993 până în prezent, este angajat prin cumul în calitate de șef al laboratorului științific Igiena mediului din cadrul Institutului Moldovenesc de Cercetări Științifice în domeniul Igienei și Epidemiologiei care, ulterior, a suferit mai multe modificări, iar din 1995 este inclus în componența Centrului Național de Sănătate Publică.

În perioada 1995-99, a deținut funcția de decan al facultății Medicină Preventivă, ulterior, împreună cu administrația universității și cu colegii, a contribuit la redeschiderea, în 2003, a facultății Sănătate Publică.

Din 1999, este ales în funcție de șef al catedrei Igienă, pe care o conduce și la ora actuală. În 2001, susține cu succes teza de doctor habilitat cu tema „Evaluarea igienică a factorilor exogeni determinanți în geneza litiazei urinare și elaborarea măsurilor de prevenție a ei”.

În 2004, i se conferă titlul științifico-didactic de profesor universitar.

Este categoric în trasarea direcțiilor performante și utile ale Organizației Mondiale a Sănătății, Uniunii Europene, Organizației Internaționale a Muncii etc. Ține cursuri la Igiena mediului, Igiena muncii, în 1994 a fondat cursul Ecologia umană, în 2007 – cursul Promovarea sănătății și Educația pentru sănătate și petrece lucrări practice la un nivel destul de înalt în limbile română și rusă, organizează rezidențiatul în igienă. A elaborat 7 manuale și 4 compendii pentru lucrări practice.

A pregătit și publicat circa 400 de lucrări științifice, inclusiv 7 monografii și 6 inovații. Multe dintre ele, la expozițiile internaționale, au fost apreciate cu medalii de aur, argint și bronz.

Pentru monografia Igiena muncii în agrucultură, la care este coautor, dl Friptuleac a devenit Laureat al Premiului F. F. Erisman al Academiei de Științe Medicale din Rusia. Conduce o direcție științifică nouă a catedrei și a laboratorului științific Igiena mediului al Centrului Național de Sănătate Publică (CNSP), realizând o serie de implementări în practică.

Sub conducerea științifică a profesorului Grigore Friptuleac au fost susținute 8 teze de doctori în medicină, iar încă 6 sunt în curs de pregătire. Discipolii domniei sale sunt încadrați în funcții responsabile ale Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, participă activ, cu multă iscusință și demnitate la formarea cadrelor medicale calificate.

Colaborează în permanență cu medicii practicieni din CNSP, din Centrele de Sănătate Publică municipale și raionale, este frecvent implicat în activitatea practică în domeniul igienei de către Ministerul Sănătății, CNSP, Centrele de Sănătate Publică (CSP) teritoriale.

A participat la realizarea mai multor proiecte naționale (instituționale și din cadrul programului de stat) și internaționale (evaluarea igienică a condițiilor de instruire și de trai ale elevilor cu maladii respiratorii cronice împreună cu specialiștii din SUA; promovarea sănătății și profilaxia maladiilor – cu specialiștii din Germania și Finlanda; adaptarea sănătății publice la schimbările climei – în cadrul proiectelor ONU; evaluarea calității apei potabile în sectorul rural și în instituțiile de învățământ preuniversitar – în cadrul proiectelor UE etc.

Se bucură de autoritate printre studenți, angajații Universității, lucrătorii Serviciului Practic și Științific de Sănătate Publică din țară și de peste hotare. Este membru de onoare al Societății Științifice de Igienă și Sănătate Publică din România, membru al colegiului de redacție al revistelor naționale (Anale științifice ale USMF „Nicolae Testemițanu”; Sănătate Publică, Economie și Management în Medicină; Cronica Sănătății Publice) și internaționale (Igiena și Sănătate Publică din România, «Здоровье Общества» din Ucraina; «Вода: Гигиена и Экология», Ucraina).

Pe parcursul mai multor ani, a fost membru al senatului și Consiliului Științific al USMF „Nicolae Testemițanu”; Consiliului facultății Medicină; Consiliului Științific al Centrului Național de Sănătate Publică; președinte al Consiliului Științific Specializat „Igiena”; vicepreședinte al comisiei MS de atestare a medicilor-igieniști și a medicilor-laboranți din CSP; vicepreședinte al seminarului științific de profil Igienă; membru al Comisiei de experți a Consiliului Național de Acreditare și Atestare etc.

Lucrează mult asupra popularizării științei medicale. Are publicate multiple broșuri și articole în presa periodică, participă activ în cadrul emisiunilor radio și TV. Este adept al medicinii omului sănătos.

Acest jubileu este propice pentru a face unele totalizări și a trasa noi direcții, a realiza noi proiecte pentru o viață activă, plină de sens și planuri de viitor. În numele Senatului universității, întregii comunități universitare, Vă urăm, dle profesor Grigore Friptuleac, multă sănătate, realizări importante, succese notabile în activitatea de zi cu zi, multă recunoștință din partea discipolilor. La mulți ani, dle Profesor!

Ion Ababii, dr. h., profesor, academician
Rector al USMF „Nicolae Testemițanu”